

TÜRKONFED YÖNETİM KURULU BAŞKAN VEKİLİ

ALİ EROĞLU

1. DİKAD EKONOMİ KADIN ZİRVESİ

2. KONUŞMA METNİ

1 Kasım 2018 – Diyarbakır

Sayın Bakanım, Değerli Protokol, Kıymetli Konuklar, Hanımefendiler, Beyefendiler;

TÜRKONFED Yönetim Kurulu Başkanımız **Orhan Turan**, şahsım ve yönetim kurulumuz adına hepinizi saygıyla selamlıyorum. **TÜRKONFED İş Dünyasında Kadın Komisyonu** yani **İDK** üyesi **41 kadın derneğimizden** biri olan **DİKAD** tarafından, ilki düzenlenen **Ekonomi Kadın Zirvesi**'nde, kadim kentimiz **Diyarbakır**'da birlikte olmaktan büyük bir memnuniyet duyuyorum.

26 bölgesel, 3 sektörel olmak üzere **29 federasyon, 244 dernek ve 40 bine yakın şirketi** temsil eden, **bağımsız ve gönüllülük** esasıyla bir araya gelen iş insanlarının oluşturduğu **TÜRKONFED**'in en önemli çalışma alanlarından birisidir **bölgesel kalkınma ve kadın**. Zirvemizin ana temasının da bu doğrultuda çok önemli bir mesaj verdiğini düşünüyorum.

Sadece son 3 yılda **TÜRKONFED, toplumsal cinsiyet ve fırsat eşitliği** temelinde kadınların hayatın her alanına aktif ve etkin katılımı için farkındalık yaratan projeleri hayata geçirdi. **Ulusal ve uluslararası platformlarda Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı-UNDP ve Birleşmiş Milletler Kadın Birimi-UN Women** ile birlikte dikkat çeken etkinlikler gerçekleştirdi.

İş Dünyasında Kadın Raporlarımızda, -ki son raporumuzu bu yılın 8 Mart günü açıklamıştık- istihdamdan eğitime, kreş fonu ve bakım sigortasından vergi ve teşvik kolaylığına kadar pek çok politika önerimizi ilgili bakanlıklarımızla da paylaştık. Önerilerimizin pek çoğunun hayata geçmesinden ve bu konuda bir nebze farkındalık yaratmaktan gurur duyduğumuzu ifade etmek isterim. Bu konuda büyük emekleri olan **2015-2018 dönemi TÜRKONFED Başkan Yardımcımız ve İDK Başkanımız Sayın Yasemin Açık**'a teşekkür ediyorum.

Yine **Birleşmiş Milletler Kadının Güçlendirilmesi Prensipleri-WEPS** hareketinin ülkemiz özel sektöründe yaygınlaştırılması için çalışan **TÜRKONFED Yönetim Kurulu Üyemiz Sayın Nur Ger**'e teşekkür ediyorum. Ve yine bugün, "**bölgesel kalkınma ve kadın**" ana temasıyla farkındalık yaratmak için çalışan **TÜRKONFED Yönetim Kurulu Üyesi ve "çiçeği burnunda" İDK Eşbaşkanımız Reyhan Aktar**'a da teşekkür ediyorum.

Mayıs ayında gerçekleştirdiğimiz **13. Olağan Genel Kurulumuzda Başkanımız Orhan Turan** ve 40 kişilik Yönetim Kurulu olarak bir vizyon açıkladık. **Kurumsallaşma, Küresel Rekabet Gücü, Kapsayıcılık, KOBİ'ler** ve bunları yatayda da dikeyde de kesen **Kadın** konusuna **5K Vizyonumuzla** odaklanacağımızı söyledik. Türkiye'de STK'larda pek görülmeyen yine küçük ama anlamlı bir ilk adım atarak **kadın yönetim kurulu üye sayışımızı yüzde 100 artırdık. 12 çalışma komisyonumuzda eşbaşkanlık** sistemine geçtik. Yeni dönemde de **İDK Komisyonumuzun** etkin ve farkındalık yaratacak projelere imza atacağına inancımız tamdır.

Sayın Bakanım ve Değerli Misafirler;

Dünya ve ülkemiz, siyasal, ekonomik, toplumsal ve sosyal büyük bir değişim ve dönüşümden geçiyor. Ülkelerin rekabetçiliği, ekonominin yanında toplumsal hayatta yarattığı değeri, sürdürülebilir kalkınmada etkin kullanmasıyla ölçülüyor. Bu noktada, kadının ekonomik hayata aktif katılması, ülkelerin refah seviyesini artırırken, kalkınmanın da en önemli göstergesi olarak kabul ediliyor.

Tek kanatla uçmak nasıl mümkün görünmüyorsa; toplumun yarısını oluşturan kadınların hayatın her alanına aktif katılımı olmadan da **kalkınma ve rekabetçilik** pek mümkün görünmüyor. Ülkemiz son yıllarda istihdam ve işgücüne katılımda önemli mesafeler kat etse de **Avrupa Birliği** ve içinde yer aldığımız **G20 ülkeleriyle** kıyasladığımızda kat edecek çok yolumuz olduğu görülüyor.

Ülkemizde kadınların **işgücüne katılım oranı yüzde 33**'ler seviyesinde seyrederken, AB ortalamasının **yüzde 50**'nin üzerinde olduğunu da hatırlatmak isterim.

Son 10 yılda **kadın istihdamını da yüzde 7 artıran** ülkemizin, toplumun yarısını oluşturan kadınları, **sadece pozitif ayrımcılık değil tam eşitlikle, adil bir şekilde** iş hayatına katması durumunda, **büyüme ve kalkınmada** önemli bir sıçrama yaratmak mümkün görünüyor.

Bugün, dünyada **işgücünün yüzde 40'ını kadınlar** oluşturmaktadır. **2025'e kadar toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması** halinde dünya ekonomisine **12 trilyon dolarlık bir katkının** ortaya çıkacağı düşünülüyor. İşgücü açısından, kadın-erkek uçurumundan kaynaklanan ekonomik kaybımız **Gayri Safi Milli Hasılamızın yüzde 25'ine** denk gelirken; **kadın elinin ve emeğinin değmediği ülkelerde ekonomik kayıp yüzde 30'lara** kadar çıkıyor.

Kadınların aktif katılımı; **üretim, bereket, refah ve kalkınma** sağlıyor. Girişimci kadınların sayısının artırılması, üst düzeyde karar alma mekanizmalarında kadınların ayak seslerinin daha çok duyulması için yapılması gerekenler çok basit aslında. Toplumsal cinsiyet eşitliği temelinde kadının çok yönlü güçlendirilmesi; siyaset, iş ve toplumsal hayata kadınların aktif katılımını sağlayacak politikaların hayata geçirilmesi, ülkemizin kalkınması için de olmazsa olmaz koşuldur. **Gelişmiş bir ekonomi ve gelişmiş bir demokrasiye giden yol kadının güçlendirilmesinden geçmektedir. Güçlü kadın, güçlü toplum ve güçlü ekonomi; güçlü demokrasi ve güçlü Türkiye demektir.**

Sayın Bakanım ve Değerli Misafirler;

Ülkemizde, **kadınların kayıt dışı çalışma oranları** erkeklere göre daha yüksek bir seviyede bulunuyor. Kadınları **kayıt dışı çalışmaya** iten en önemli etken olan **eğitim seviyesi yetersizliğini** ortadan kaldırmak gerekiyor. Kadınlarda kayıt dışı istihdam oranı; **lise altında yüzde 53'ken, lise mezunlarında yüzde 25, meslek lisesinde yüzde 20 ve üniversite mezunlarında yüzde 4'e** geriliyor.

Bir kız çocuğuna verilecek eğitimin sonraki kuşaklarda hem kültürel hem zihinsel hem de ekonomik olarak mucizevi bir katkısı bulunuyor. Eğitimde okullaşma oranları ile birlikte kaliteyi artıracak politika kararları, bölgesel kalkınmayı pozitif etkilerken, ülkemizin rekabet gücünü de yükseltecektir. **Her işin başı eğitimidir sözünü, eyleme geçirecek bir iradeye sahip olduğumuzu düşünüyorum.**

Bu noktada;

- **Kız çocuklarının, okul öncesinden yükseköğretime uzanan süreçte, nitelikli ve kaliteli eğitim almasını sağlamalıyız.**
- **Vergi, prim ve teşvik sisteminde iş kurmak isteyen kadınların odağa alındığı destekleyici ve geliştirici politikalar uygulamalıyız.**
- **Gelir vergisi uygulamasında cinsiyete duyarlılık geliştirilmesi önemli bir kazanım olacaktır.**
- **İlk defa iş kuran kadınların primlerinin yarısının Hazine tarafından karşılanmasından,**
- **doğum borçlanması primlerinin devlet tarafından ödenmesine;**
- **bakım sigortası uygulamasından**
- **çocuk ve yaşlı bakım hizmetlerine kadar**

kadınların iş ve sosyal hayata katılımları önündeki tüm engelleri kaldırmamız gereklidir.

Ülkemizin, kalkınma odaklı sürdürülebilir bir büyümeyi yakalaması, bölgeler arası eşitsizliğin giderilmesi için 3 tuzaktan; **Orta Gelir, Orta Demokrasi ve Orta Eğitim** tuzaklarından kurtulması için çalışmalıyız. Kadın istihdamı ve işgücüne katılımında AB ülkeleri seviyesine gelmek zorundayız. **Bu tuzaklardan ancak, toplumsal cinsiyet eşitliği temelinde siyasal, ekonomik, sosyal ve toplumsal sınırları ortadan kaldırarak çıkabiliriz.** Bunun için de geçici pansumanlara değil, bu konuda köklü reformlara ihtiyacımız olduğu gerçektir. **En önemli reformu ise zihinsel ve kültürel olarak kendimizi değiştirmekle başlayabiliriz. Çağımızın insanı artık cinsiyet eşitsizliği utancını üzerinden atmalıdır.**

Cumhuriyetimizin kurucusu **Mustafa Kemal Atatürk**'ün sözleriyle konuşmamı sonlandırmak istiyorum. *“Bir toplum, bir millet erkek ve kadın denilen iki cins insandan meydana gelir. Mümkün müdür ki, bir toplumun yarısı topraklara zincirlerle bağlı kaldıkça, diğer kısmı göklere yükselebilirsin! Bizim toplumumuz için ilim ve fen lazım ise, bunları aynı derecede hem erkek hem de kadınlarımızın iktisap etmesi lazımdır.”*

Bu anlamlı tema çerçevesinde zirvenin gerçekleştirilmesinde emeği geçen **DİKAD** başta olmak üzere hepinize şükranlarımı sunuyorum. Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum.